

Križanić o nacrtu Zakona o biljnom zdravstvu: Učinkovitija zdravstvena zaštita bilja i bolja zaštita okoliša

23.10.2019.

Zastupnici Hrvatskog sabora raspravljali su o prijedlogu Zakonu o biljnom zdravstvu, a u raspravu se uključio i saborski zastupnik iz Varaždinske županije i potpredsjednik saborskog Odbora za poljoprivredu, dr. sc. Josip Križanić,

Križanić je podsjetio da je Zakon o biljnom zdravstvu donesen u lipnju 2005. godine, a na snagu je stupio 1. siječnja 2006. godine. Naglasio je da se ovim Nacrtom prijedloga Zakona o biljnom zdravstvu u nacionalno zakonodavstvo prenosi Uredba (EU) 2016/2031 o zaštitnim mjerama protiv organizama štetnih za bilje te se uređuje pravni okvir nacionalnog zakonodavstva u dijelu koji nije propisan odredbama Uredbe, čime se postiže učinkovitija provedba zdravstvene zaštite bilja u Republici Hrvatskoj.

„Nacrtom prijedloga Zakona uređuje se područje zdravstvene zaštite bilja, mjere za sprječavanje unošenja i širenja štetnih organizama bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta kao i njihovo suzbijanje primjenom fitosanitarnih mjera. Odredbe Zakona kao i odredbe Uredbe su posebno usmjerene na učinkovitiju zaštitu Europske unije od štetnih

organizama bilja koji se potencijalno mogu unijeti na područje Unije putem globalizacije trgovine, kao i promjenom klimatskih uvjeta. Ono što je bitno istaknuti da će se primjenom Zakona i odredbi Uredbe osigurati bolja zaštita okoliša, šuma, javnih i privatnih posjeda što će imati za posljedicu manju uporabu zaštitnih sredstava”, objasnio je zastupnik Križanić.

Dodao je kako se Nacrtom prijedloga Zakona definiraju nadležna tijela u provedbi Zakona – Ministarstvo poljoprivrede, Državni inspektorat, odnosno fitosanitarna i šumarska inspekcija, Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu te Hrvatski šumarski institut.

„Poslove nadzora unosa bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta u granično područje Republike Hrvatske u iznimnim slučajevima mogu obavljati i ovlaštene granični službenici RH, dakle carinski službenici i službenici granične policije, a za obavljanje poslova i zadaća iz područja biljnog zdravstva mogu se ovlastiti i druge pravne osobe s javnim ovlastima”, istaknuo je Križanić.

„Definiraju se i novi popisi štetnih organizama kao što su karantenski štetni organizmi, prioritetni štetni organizmi, nekarantenski štetni organizmi, karantenski štetni organizmi zaštićenih područja te neregulirani karantenski štetni organizmi bilja, a osim toga daje se mogućnost za propisivanje strožih mjera od onih koje su navedene Uredbom. Ministar nadležan za poljoprivredu može donositi pravilnike s ciljem fitosanitarne zaštite, s tim da se vodi računa da te mjere nemaju za posljedicu zabrane ili ograničenja unosa bilja na područje Unije. Isto tako ministar može donositi i naredbe u cilju poduzimanja mjera za sprječavanje širenja i suzbijanja štetnih organizama”, objasnio je Križanić.

Kako je naglasio, fitosanitarne mjere mogu se primjenjivati i na one štetne organizme za koje se smatra da bi mogli ispunjavati uvjete za uvrštavanje na popis karantenski štetnih organizama Unije.

Važno je naglasiti i kako se uvodi obveza pružanja informacija putnicima i korisnicima poštanskih usluga koji na područje Unije unose bilje, biljne proizvode i druge predmete, što po važećem zakonodavstvu nije bilo propisano, kazao je Križanić i dodao: „Stvaraju se zakonske osnove za nadogradnju registra specijaliziranih subjekata a to su specijalizirani subjekti koji u Uniju unose ili unutar Unije premještaju bilje, biljne proizvode i druge predmete, koji su ovlaštene za izdavanje biljnih putovnica, koji izdaju fitosanitarne certifikate, koji postavljaju oznake za drveni materijal za pakiranje i drugo. Nadalje, za

specijalizirane subjekte/posjednike bilja olakšanje dolazi u jednostavnijoj i transparentnijoj dokumentaciji (unificirani obrazac biljne putovnice), boljoj zaštiti kao i u mogućoj financijskoj pomoći u otkrivanju i eradikaciji štetnih organizama.”

Jedna od najvećih novina za specijaliziranog subjekta/posjednika bilja što se u Nacrtu prijedloga Zakona o biljnom zdravlju između ostaloga daje mogućnost specijaliziranim subjektima da samostalno pregledavaju bilje, biljne proizvode i druge predmete te za njih izdaju biljne putovnice što do sada po važećem Zakonu nije bio slučaj, naglasio je Križanić.

Dodao je da je obvezno i osposobljavanje, odnosno edukacija specijaliziranih subjekata, kako bi stekli određena znanja za izdavanje biljnih putovnica.

„Osposobljavanje će provoditi nadležna tijela. a za provedbu ovog zakona potrebno je osigurati dodatna sredstva u Državnom proračunu za obavljanje poslova iz djelokruga rada državnog inspektorata. Klub HDZ-a podržat će Nacrt prijedloga Zakona o biljnom zdravlju koji stupa na snagu 14. prosinca 2019. godine, a s tim će datumom prestati važiti dosadašnji Zakon i prateći pravilnici trebaju se donijeti u roku od šest mjeseci i godinu dana”, zaključio je saborski zastupnik Josip Križanić.